

Arkivnr: 2019/17187-1

Saksbehandlar: Tor Harald Rødseth

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Klagenemnda		03.06.2019

Klage frå Aslaug J. Brekke over SVV sitt vedtak om avslag på krav om attendetrekking av avkøyrsløyve for gbnr 12/1174 i Askøy kommune

Samandrag

Ein kan få inntrykk av at denne saka gjeld klage på eit vedtak om å tildele eit avkøyrsløyve. Det gjer den ikkje. Den gjeld SVV sitt vedtak om ikkje å handame ei slik klage.

SVV avviste å handsame klagar si klage på eit avkøyrsløyve på grunn av klagar sitt manglande tilhøyre til saka. Fylkesrådmannen finn at dette spørsmålet er utan betydning, då klaga som blei avvist kom 6 år etter at klagefristen var ute.

Forvaltningslova slår fast at korkje SVV eller klagenemnda skal handsame klager innkomne etter klagefristen. Fylkesrådmannen finn difor at det var riktig av SVV å avvise klaga frå klagar på avkøyrsløyvet, og også klaga på at dei avviste den første klaga.

Økonomi: Ingen verknad.

Klima: Ingen verknad.

Folkehelse: Ingen verknad

Regional planstrategi: Ingen verknad.

Forslag til vedtak

Klage av 14.01.19 frå Aslaug J. Brekke, over Statens vegvesen sitt vedtak av 04.01.19 om å avvise Brekke sin førespurnad av 15.12.18, vert ikkje teke til følgje. Klagenemnda vil peike på at klagefristen på vedtaket som Brekke viser til i sitt brev av 15.12.18 gjekk ut i 2012.

Ingrid Kristine Holm Svendsen
kst. fylkesrådmann

Håkon Rasmussen
fylkesdirektør samferdsel

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 16.04.2019

Bakgrunn

Klagenemnda har i brev av 12.03.19 frå Statens vegvesen (SVV) fått oversendt klage av 14.01.19 ('klaga') frå Aslaug J. Brekke ('klagar') over vedtak gjort av SVV i brev av 04.01.19 ('det påklaga vedtaket').

Grunnlag for vedtaket

Klagesaka har grunnlag i følgjande brev av 15.12.18 frå klagar til SVV:

Sak: Klage på gitt tillatelse til å benytte avkjørsel fra offentlig veg – Fv. 213 – Marikoven – Askøy kommune

Viser til mitt brev av 27.10.2018 og deres svar til meg av 22.11.2018

Jeg mottok deres brev 29.11.2018, så klagen er rettidig.

Klagen gjelder deres svar: "Vi ser ikke at det er grunnlag for å oppheve tidligere løyve, til gbnr 12/1174."

Henviser til mitt brev til dem 27.10.2018 der jeg beviser ved mitt skjøte at jeg er hjemmel/servitutteier som kan gi veirett til offentlig vei. (Felles/Hovedvei) Og ved skjøte og målebrev til gbnr12/1174, og ved kart over veien/veiene på Søre Marikoven synliggjør og beviser at gbnr 1174 er en nøstetomt som ikke har veirett til offentlig vei, kun fra Felles/Hovedvei og ned til nøstetomten.

Denne nøstetomt ble av gbnr 12/67 solgt/oppmålt i 1978/79.

Først med nye eiere ble den omsøkt hos dere for avkjørselsrett i 2011, noe som forteller det faktum at eiendommen manglet veirett til offentlig vei. (den ble jo opprettet i 1978/1979)

Det aksepteres ikke at deres forvalteransvar opphører ved usanne søknader!

Det kreves at de opphever gitt løyve til avkjørsel fra Fv. 213 for gbnr 12/1174.

Tidlegare vedtak

Vedtaket om avkøyrsløyve, som det vert vist til i klaga, blei treft 06.12.11 og har følgjande ordlyd:

Avkjørselen fra Fv 213 hp 01 ved km 2,140, Marikoven, til eiendommen gnr. 12 bnr. 1174 i Askøy kommune er med dette godkjent.

Det gis herved tillatelse til bruk av eksisterende avkjørsel med hjemmel i Veglovens §§ 40-43 og Vegdirektoratets regler av 16. juli 1964 og på følgende vilkår:

[...]

Vedtaket

Som svar på klagar sitt brev av 15.12.18 gjorde SVV i brev av 04.01.19 følgjande vedtak:

Etter ei samla vurdering er vår konklusjon at Dykk ikkje er part i denne saka , og at Dykk ei heller har «annan rettsleg i klageinteresse» . På denne bakgrunn avviser vi klagen Dykkar utan vidare realitetshandsaming.

Grunngjeving for vedtaket

SVV grunngjev vedtaket sitt som følgjer:

Statens vegvesen forvaltar fylkesvegnettet på vegne av Hordaland fylkeskommune. Dette gjeld også Fv 213 som endar opp i Marikoven i Askøy kommune. Veglova §§ 40–43 gjer det klart kven som har mynde til å gje løyver til bruk av avkøyrslar på offentleg veg. Statens vegvesen har slikt mynde og gjev slike løyver, jfr § 40. Når det gjeld private tilhøve så er Statens vegvesen ikkje ein part i dette.

Eigar av gbnr 12/1174 har på vanleg måte søkt Statens vegvesen om å få nytte avkøyrsla på Fv 213. Løyve vart gjeve 06.12.11. Klagefristen på slike saker er 3 veker, jfr Forvaltningslova § 27. All den tid vi ikkje har motteke noko klage på vårt vedtak i 2011, har gbnr 12/1174 løyve til å nytte avkøyrslar på Fv 213.

Part i saka

I Forvaltningslova § 28 går det fram at eit enkeltvedtak kan påklagast «*av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken*» «Dersom ein person har klagerett etter § 28 har vedkomande rettskrav på å få klagen handsama med bakgrunn i at øvrige vilkår er oppfylt. I Forvaltningslova § 2 bokstav e er part definert som den person «en avgjørselse retter seg mot eller som saken «ellers direkte gjelder».

I Dykkar tilfelle rettar vårt vedtak frå 2011 seg ikkje mot deg, men mot grunneigar i same området på Søre Marikoven. Vedtaket gjev eigar av gbnr 12/1174 rett til å bruke avkøyrsla på Fv 213. Vedtaket regulerer ikkje på nokon måte Dykkar rett til å nytte avkøyrslan.

Vi har vurdert kva for nokre konsekvensar vedtaket vårt kan ha for Dykk direkte. Vedtaket medfører ein auka bruk av avkøyrsla som allereie er etablert. Dei tre einingane som vedtaket vårt gjeld vil på ingen måte ha innverknad på Dykkar adgang til å nytte avkøyrsla på Fv 213. Vi vurderer difor at Dykk i denne samanheng ikkje er ein part som vedtaket «elles direkte gjelder»

Vår konklusjon er på denne bakgrunn at Dykk ikkje er «part» i saka.

Vi gjer elles merksam på at dersom ein hadde vore «part» i saka så gjekk klagefristen som er nemnd ovanfor i denne saka ut i 2011.

Slik vi forstår Dykk var det ønske om at vi skulle gjere om vårt vedtak av 06.12.11. Slik vi oppfattar det så er det her ei mistyding av kva eit løyve til bruk av avkjørsel gjeld. Slik det går fram ovanfor gjeld løyve berre avkjørselspunktet til fylkesvegen. Andre privatrettslege moment i saka vedkjem ikkje Statens vegvesen og desse må søkjar sjølv sørge for å ha orden i. Med dette som bakgrunn kan vi ikkje sjå at momenta i klagen Dykkar gjev grunnlag for handsaming

Klaga

Ordet 'tillegg' til klage er nytta i klaga, utan at det her følgjer eit første klageskriv. Dette heng saman med overskriftene på tidlegare korrespondanse mellom klagar og SVV, som ikkje har juridisk status som klage.

Klaga lyder som følgjer:

Tillegg til klage – Klage på løyve til å nytte avkjørsel – Fv.213 – Gbnr 12/1174 – Marikoven – Askøy kommune

Viser til mitt brev av 27.10.2018, og deres svar av 22.11.2018
Samt til mitt brev av 15.12.2018, og deres svar av 04.01. 2019
Jeg mottok deres brev 10.01.2019, så klagen er rettidig.

Tillegg til klagen gjelder presisering av saken.

1. Eier av gbnr12/494 fikk i 1978 kjøpe en "NØSTETOMT" som er gbnr12/1174. Nøstetomten har ikke veirett til offentlig vei Fv. 213, og dette er heller ikke omsøkt før nye eiere overtok og søkte i 2011.
2. Eier av gbnr12/1103 fikk ingen kjennskap til gbnr12/1174 sin søknad i 2011.
3. Skjøte på gbnr12/1103 sier klart at veiene "OMFATTER" eiendommen, og at eiendommen da besitter hjemmel/servituttrettene for veiene ved å eie veiene, og har da klart en "rettslig klageinteresse i saken"
4. Eier av gbnr12/1103 og gbnr12/67 er da part i sak der Statens vegvesen som forvalter godkjenner en usann søknad fra gbnr12/1174.
5. Statens vegvesen som forvalter "LEGITIMERER" Gbnr12/1174 usanne søknad om avkjørselsrett, noe eier av gbnr12/1103 og gbnr12/67 ikke aksepterer. Det kreves at de opphever gitt løyve til avkjørsel fra Rv. 213 for gbnr12/1174.

SVV si vurdering av klaga

SVV vurderer i sitt brev av 12.03.19 klaga som vist på neste side:

Statens vegvesen si vurdering av saka

Statens vegvesen godkjente søknad om utvida bruk av avkjørsle på Fv 213 for 3 bueiningar i 2011. Dette er ei sak mellom oss og eigar av gbnr 12/1174 og ikkje Brekke. Brekke hevdar at dei ikkje har kjennskap til søknad frå 2011 om avkjørselsløyve til gbnr 12/1174. Når det gjeld privatrettslege tilhøve frå avkjørselspunktet på Fv 213 og fram til Gbnr 12/1174, så er det eit høve som søkjar må få orden i sjølv. Statens vegvesen har ikkje kunnskap eller informasjon om kva tilhøve som gjeld her. Dersom Brekke i si klage har som utgangspunkt at eigar av gbnr 12/1174 ikkje kan nytte eller har vegrett på privat veg fram til Fv 213, så blir det ein sak mellom eigar av gbnr 12/1174 og eventuelle private eigare eller veglag. Dette har vi tidlegare i prosessen gjort klart greie for. Dette går også klart fram av avkjørselsløyve som ble gitt 06.12.11. Det er klart at Veglova §§ 40–43 gjer det klart at det er Statens vegvesen som kan gje løyver til utvida bruk av avkjørsler på fylkesvegnettet.

Statens vegvesen er heilt klar på at vi ikkje kan trekke tilbake vårt avkjørselsløyve frå 2011, som gjeld gbnr 12/1174. Vi kan ikkje sjå at det er noko grunnlag for det. Særleg ikkje fordi ein tredjepart krev det, som ikkje er ein del i saka. Og spesielt når denne parten påberopar seg rettar som Veglova klart definerer som Statens vegvesen sitt ansvar. Etter vår vurdering er Brekke ikkje part i saka. For ordens skuld informerer vi om at ein eventuell klage i denne saka skulle ha vore oss i hende 3 veker etter at vårt løyve vart gjeve i 06.12.2011.

Statens vegvesen har informert Brekke om at saka kan bli sendt vidare til Hordaland fylkeskommune si klagenemnd for endeleg handsaming.

Samanfatning

Statens vegvesen oppfattar at ovannemnde sak, gjeld eigar av Gbnr 12/1174 og Statens vegvesen, med bakgrunn i Veglova §§ 40 43. Brekke er ikkje ei del av denne saka. Vi har difor vald å avslå søknaden utan å realitetshandsame kravet om oppheving av avkjørselsløyve for gbnr 12/1174.

Utdjupingar

SVV har i ovannemnde brev teke inn opplysningar som, etter fylkesrådmannen si vurdering, ikkje vedkjem denne saka. Fylkesrådmannen vil til orientering likevel utdjupe et par av SVV sine opplysningar i det følgjande:

Veglova § 40-43 gjev føresegner om avkjørsler frå offentleg veg. Den første paragrafen er mest relevant for denne saka. I § 40 heiter det m.a følgjande:

Avkjørsle frå offentleg veg må berre [...] nyttast etter reguleringsplan eller arealdel av kommuneplan etter plan- og bygningsloven.

Ligg det ikkje føre nokon reguleringsplan som nemnd, eller planen ikkje omfattar avkjørsle må avkjørsle frå [...] fylkesveg ikkje [...] nyttast utan løyve frå regionvegkontoret [...].

Regionvegkontoret kan krevje at avkjørsle frå [...] fylkesveg skal byggast etter ein plan det godkjenner. [...]

Paragrafane 41 - 43 gjev føresegner om endringar av avkjørsler, deling av ansvar og kostnader knytt til avkjørsler og lovstridig bruk og bygging av avkjørsler.

I høve spørsmålet om nokon er part eller har rettsleg klageinteresse i ei avkøyrlesak, er det sentralt å skilje mellom 'avkøyrsløyve' og «vegrett».

Avkøyrsløyve er løyve for å krysse grensa frå ein veg til ein annan. Avkøyrsløyve til/frå fylkesvegar vert som nemnd gjevne av Statens vegvesen.

Det er ikkje nok med avkøyrsløyve for å krysse grense som nemnd over. Den som vil krysse grensa må også ha rett til å trafikere grunnen/tomta som ligg inntil grensa. Det er dette som vert kalla «vegrett».

Part og rettsleg klageinteresse

Ein 'part' er ein «*person som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder*»¹.

Kva 'rettsleg klageinteresse' er, er ikkje definert i lovverket. Dette må såleis alltid avgjerast ved skjøn. I den truleg oftast nytta rettskjelda² for slikt skjøn finn ein følgjande tolking:

Uttrykket er valgt etter mønster av begrepet «rettslig interesse» i tvistemålsloven [...] § 54. Meningen var at en skulle ta utgangspunkt i § 54 slik den var brukt i praksis og teori, noe som i dag må bety at man skal legge avgjørende vekt på et samsvar med den forståelse som til enhver tid er fremherskende når det gjelder den tilsvarende regelen i tvisteloven ([...]om rettergang og mekling i sivile tvister) § 1-3 nr. 2; «reelt behov for å få kravet avgjort i forhold til saksøkte ... ut fra en samlet vurdering av kravets aktualitet og partenes tilknytning til det», [...].³

Sentrale sakshandsamingsreglar

I forvaltningslova ('fvl') § 34 1. ledd heiter det følgjande:

Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger skal klageinstansen avvise saken, jfr. dog § 31. Klageinstansen [klagenemnda] er ikke bundet av at underinstansen [SVV] har ansett vilkårene for å foreligge.

Fvl § 31 siste ledd lyder slik:

Klagen kan ikke tas under behandling som klagesak dersom det er gått mer enn ett år siden vedtaket ble truffet.

Fylkesrådmannen si vurdering

Den 07.12.2012 hadde det gått «*mer enn ett år siden vedtaket [av 06.12.11] ble truffet*». Etter 07.12.2012 har det såleis ikkje vore høve for *nokon* til å klage på vedtaket, heller ikkje for partar i saka eller andre med rettsleg klageinteresse. Dette inneber både at korkje klagar sine anførsler til realitetane i saka, eller klagar sitt tilhøyre til saka vedkjem vedtaket av 06.12.11. Fylkesrådmannen går difor ikkje inn på realitetane eller spørsmålet om tilhøyre til avkøyrlesaka frå 2011.

¹ Sitat frå fvl § 2 første punktum og bokstav e).

² www.rettsdata.no.

³ Tolking av Jan Fridthjof Bernt, professor i juss, av 06.12.17. Kjelde: <https://min.rettsdata.no/Dokument/gL19670210?dq=rettslig%20klageinteresse&searchmode=docs>, 15.04.19. Heile tolkinga lyder slik: «Uttrykket er valgt etter mønster av begrepet «rettslig interesse» i tvistemålsloven (lov 13. august 1915 nr. 6 om rettergangsmåten for tvistemål – nå opphevet) § 54. Meningen var at en skulle ta utgangspunkt i § 54 slik den var brukt i praksis og teori, noe som i dag må bety at man skal legge avgjørende vekt på et samsvar med den forståelse som til enhver tid er fremherskende når det gjelder den tilsvarende regelen i tvisteloven (lov 17. juni 2005 nr. 90 om rettergang og mekling i sivile tvister) § 1-3 nr. 2; «reelt behov for å få kravet avgjort i forhold til saksøkte ... ut fra en samlet vurdering av kravets aktualitet og partenes tilknytning til det», jf. også bestemmelsen i tvistelovens § 1-4 om organisasjoners og offentlige organers søksmålsrett.»

Det einaste som står att, er etter det fylkesrådmannen kan sjå, å vurdere om SVV sitt vedtak av 04.01.19 om å avvise å handsame klaga frå 2018 var riktig. Avvisingsvedtaket retter seg direkte mot klagar. Ho er difor opplagt part i spørsmålet om SVV skal gjere ei realitetshandsaming av klaga eller ikkje, og klagen på avvisingsvedtaket kom innafor fristen for dette. Klagenemnda skal såleis ikkje ta stilling til klage på avkøyrsløyvet, men klage på SVV si avvising av å handsame klaga på avkøyrsløyvet.

Som vist tidlegare i saka kan korkje SVV eller klagenemnda under nokon omstende ta til handsaming klager på vedtak av eldre dato enn eit år. Fylkesrådmannen finn på grunnlag av det at SVV ikkje berre kunne, men *plikta* å avvise klaga utan realitetshandsaming. Dersom dette er rett, inneber det at heller ikkje klagenemnda kan handsame klaga på avkøyrsløyvet, berre spørsmålet om avvising. Fylkesrådmannen rår i dette spørsmålet til at klaga av 14.01.19 frå Aslaug J. Brekke, over Statens vegvesen sitt vedtak av 04.01.19 om å avvise Brekke sin førespurnad av 15.12.18, ikkje vert teke til følgje, då det på tidspunktet førespurnaden kom var gått over 6 år sidan fristen for å klage på avkøyrsløyvet gjekk ut.